

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 2233/10
16.03.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužilaca A.Š. iz B., koga zastupa punomoćnik M.J., advokat iz N.P. i tužilaca A.Y., A.Y., A.Y., K.Y., H.Y., H.M., H.A., H.R., H.R. i H.A., svih iz I., koje zastupa tužilac A.Š., protiv tuženih PIK P. a.d. S., koga zastupa punomoćnik N.R., advokat iz S., H.M., iz N.P., N.K., iz U., koga zastupa tuženi H.M., advokat iz N.P., R.M. iz U. i H.G. iz U., koga zastupa T.G. iz U., radi utvrđenja prava svojine, odlučujući o reviziji tužilaca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Pazaru Gž 1300/07 od 17.03.2009. godine, u sednici održanoj 16.03.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Novom Pazaru Gž.1300/07 od 17.03.2009. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana žalba tužilaca i potvrđena je presuda Opštinskog suda u Sjenici P ... od 28.09.2007. godine, kojom je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev tužilaca prema tuženima radi utvrđenja prava svojine na nepokretnostima bliže opisanim u izreci i zahtev za predaju u državinu.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tužioci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 399. ZPP-a, pa je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda iz tačke 12. iste odredbe na koju se u reviziji ukazuje. Suprotno tvrdnji revidenta revizijski sud smatra da nižestepene presude sadrže jasne i neprotivurečne razloge u pogledu odlučnih činjenica i mogu se sa sigurnošću ispitati.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju pravni prethodnik tužilaca u toku 1966. godine odselio se iz J. u T. Rešenjem Odeljenja za privredu i finansije SO T. od 23.03.1967. godine, izvršena je nacionalizacija i oduzete su mu iz poseda nepokretnosti tada upisane u posedovnom listu br. ... KO U. i rešenjem nadležnog organa predate u Fond društvene svojine Opštine S. Rešenjem SO S. od 27.09.1967. godine, nepokretnosti su dodeljene pravnom prethodniku prvotuženog – PZ P. iz S., koja je po zapisniku od 15.11.1967. godine uvedena u posed svih spornih nepokretnosti. U toku 1969. godine, najveći deo spornog zemljišta pravni prethodnik prvotuženog je teretnim pravnim poslovima otuđila trećim licima, pa i tuženima. Kod tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi smatraju da je pravni prethodnik tužioca (a samim tim i tužioci), izgubio pravo svojine na osnovu člana 7a Zakona o nacionalizaciji privatnih privrednih preduzeća po kome jugoslovenski državljanin koji pređe u strano državljanstvo gubi pravo svojine na nepokretnosti u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji, koja prelazi u državnu svojinu.

Tužbeni zahtev je neosnovan i iz sledećih razloga:

Naime, do momenta podnete tužbe, tuženi se nalaze u nesmetanoj državini spornih nepokretnosti u trajanju dužem od 30 godina. Imajući u vidu da su izmenama i dopunama Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa („Službeni list SRJ“, broj 29/96) iz 1996. godine, izjednačeni svi svojinski oblici, i da su brisani članovi 2. i 29. koji nisu dopuštali sticanje prava svojine po osnovu održaja na društvenoj svojini, to od momenta stupanja na snagu tog zakona (02. avgust 1996. godine), i fizička lica mogu postati titulari prava svojine po osnovu originarnog

...og zakona (2011. godine) i dalje, ... i dalje ...
sticanja na nepokretnostima koja su se u javnim knjigama vodile kao društvena svojina, pod uslovima iz člana 28. st.2. i 4. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa.

Za sticanje svojine po osnovu redovnog održaja potrebno je ispunjenje tri uslova: zakonitost državine, savesnost i vreme trajanja državine od deset godina; a za vanredni održaj potrebna je savesnost sticaoaca i državinski rok od 20 godina. Savesnost državine se po članu 73. ZOO pretpostavlja (tužioci nisu dokazali nesavesnost tuženih).

Imajući u vidu da se u državini spornih nepokretnosti nalaze tuženi u trajanju dužem od deset godina, to su oni postali vlasnici po osnovu redovnog održaja.

Neosnovani su revizijski navodi u kojima se ističe da je prvostepeni sud morao utvrđivati da li je rešenje o nacionalizaciji pravnosnažno (tužioci tvrde da ono nije dostavljeno njihovom pravnom prethodniku). Ova činjenica kod originarnog sticanja prava svojine nije od odlučnog značaja, jer se pravo svojine stiče po osnovu zakona kada se za to ispune izloženi uslovi iz člana 28. st.2. i 4. ZOSPO. Svojina prethodnika je odlučna činjenica za derivativno sticanje (najčešće ugovorno). Za savesnost tuženih je dovoljno saznanje da su sporne nepokretnosti nacionalizovane (da postoji rešenje). Nije nužno da oni vrše istraživanja u pogledu dostavljanja tog rešenja ranijem vlasniku, jer u slučaju kada je prebivalište i boravište adresata nepoznato dostava je mogla biti izvršena i pribijanjem rešenja na oglasnu tablu.

Na osnovu člana 405. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Vlasta Jovanović,s.r.